

Makroekonomski izgledi Srbije za 2026. godinu

Autori:

Mihailo Gajić, šef Jedinice za istraživanja i analitiku, NALED

Aleksandar Simić, menadžer za regulatornu reformu, NALED

Aleksa Jerković, saradnik za istraživanja i analitiku, NALED

ODRŽIVO
SAVESNO
EFIKASNO

Projekat za odgovorno upravljanje

Sadržaj

Kakva nas ekonomska 2026. godina čeka?	3
Ubrzanje ekonomskog rasta	4
Poljoprivreda pogoršala pokazatelje na tržištu rada	5
Smanjen priliv SDI	6
Javne finansije i dalje stabilne	8
Otporna trgovina	9
Smirivanje inflacije	10
Prilike za turizam	11
Oporavak prerađivačke industrije	12

Kakva nas ekonomska 2026. godina čeka?

Blago ubrzanje ekonomskog rasta: nakon niske stope rasta BDP-a od 2% tokom 2025. trenutne projekcije predviđaju ubrzanje rasta na 3% tokom 2026 godine.

Tržište rada stabilno, ali sa strukturnim slabostima: Nezaposlenost (8,2%) i aktivnost u neformalnoj ekonomiji (11,9%) ostaju na niskim nivoima, ali dolazi do blagog pogoršanja u odnosu na 2024. zbog pada zaposlenosti u poljoprivredi. Rodne razlike i visoka stopa onih koji nisu zaposleni, na školovanju ili obuci (NEET) od 23,4% ostaju izražen problem.

Zarade rastu brže od produktivnosti: Realne zarade porasle su 8,2% tokom 2025, ali rast troškova rada ne prati produktivnost, uz sve veći jaz između prosečne i medijalne zarade, a povećanja minimalne zarade i plata u javnom sektoru od januara imaće efekat i na rast zarada u privatnom sektoru tokom 2026 godine.

Smanjenje priliva stranih direktnih investicija: SDI su do kraja Q3 2025. iznosile 3,8% BDP-a (oko 2,5 mlrd EUR), što je upola manje nego 2024. Pad je koncentrisan u rudarstvu i građevinarstvu, dok je prerađivačka industrija zabeležila blag rast. Nakon visokih priliva SDI tokom prethodnih godina u odnosu na CEE8, Srbija se u 2025. pridružila Mađarskoj i Češkoj kao zemlja sa padom priliva SDI, što ukazuje na potencijalnu ranjivost modela rasta zasnovanog na stranom kapitalu.

Fiskalna pozicija stabilna, uz rastuće pritiske: Javni dug ostaje ispod 50% BDP-a, ali se u 2026. očekuje blagi rast duga u odnosu na BDP i deficit od oko 3% BDP-a, prvenstveno zbog visokih javnih investicija povezanih sa EXPO 2027.

Spoljna trgovina uz rast deficita: Izvoz je tokom 2025. porastao 8,4%, uvoz 7,2%, uz spoljnotrgovinski deficit od 8,8 milijardi evra. EU ostaje glavni partner, sa Nemačkom kao najznačajnijim izvoznim tržištem. Carine SAD nisu značajnije pogodile srpski izvoz, a jačanje privrednog sentimenta u evrozoni može da ima pozitivan uticaj na rast izvoz u ovoj godini.

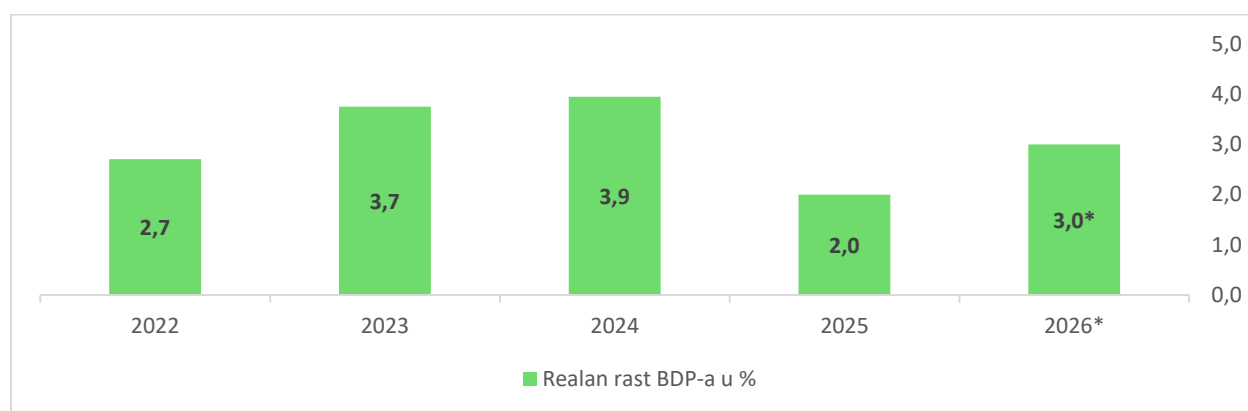
Inflacija usporena, ali sa novim rizicima: Krajem 2025. inflacija se približila cilju NBS (oko 3%), ali istek administrativnih mera i neizvesnosti u energetsom sektoru predstavljaju potencijalne inflatorne rizike.

Prilike za oporavak u turizmu i industriji: tokom 2025. turizam beleži blagi pad u odnosu na 2024, dok je industrijski rast nizak (1,1%), zbog pada rudarstva i zaustavljanje proizvodnje u Petrohemiji usled sankcija SAD, ali uz oporavak prerađivačke industrije (4,5%). Rešavanje pitanja NIS-a imaće pozitivne efekte po industrijsku proizvodnju, dok novi kapaciteti za kongresni turizam mogu da kreiraju nove prilike.

Ubrzanje ekonomskog rasta

Ekonomski rast tokom 2025. iznosio je 2% BDP-a, što je značajno usporavanje u odnosu na prvobitne projekcije iz oktobra 2024. koje su iznosile 4,1%. Usporavanje rasta tokom prošle godine prisutno je i širem regionu, u CIE8 zemljama (zemlje koje su 2004 postale članice EU, bez baltičkih zemalja) neponderisani prosek projekcija rasta prvobitno je iznosio 2,8% za 2025. godinu, da bi region ostvario rast od 2,1% što je gotovo istovetno stopi rasta iz 2024.

Grafikon 1: Realni ekonomski rast u % BDP-a

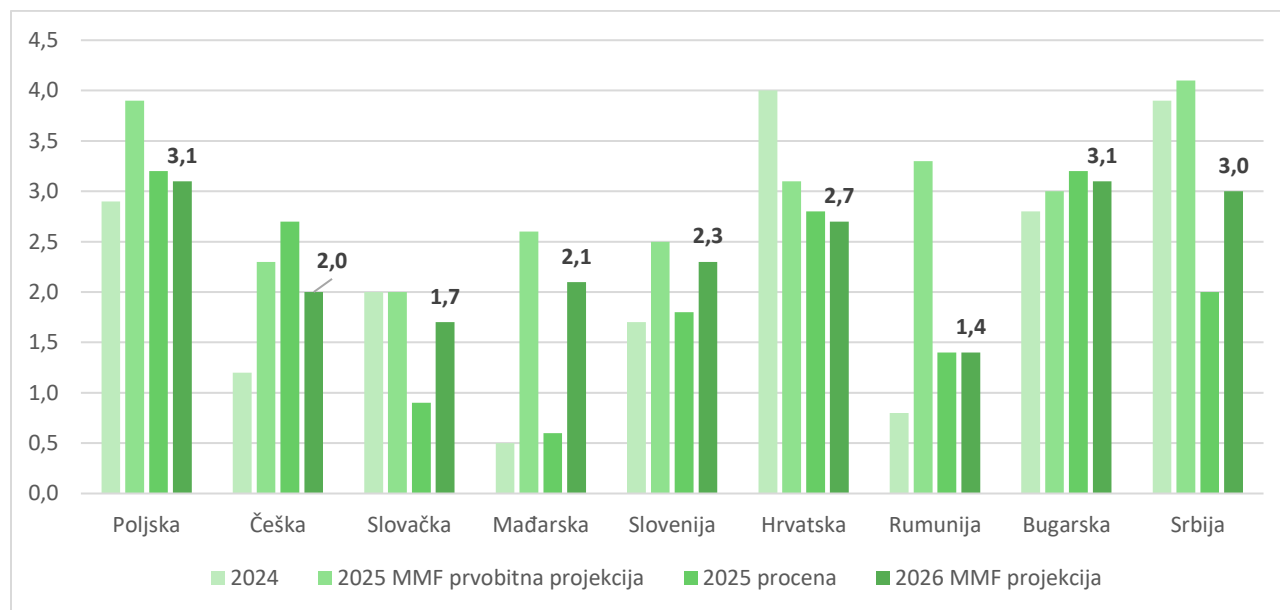

Izvor: RZS, MMF i Ministarstvo finansija

Usporavanje rasta bilo je posebno vidljivo u Mađarskoj, Srbiji i Rumuniji, čije projektovane stope rasta su praktično prepolovljene, a zajedničko za ove zemlje jeste politička i društvena kriza, koja se manifestovala poništavanjem predsedničkih izbora i promenom Vlade (u Rumuniji), referendumskom izbornom atmosferom pred parlamentarne izbore (u Mađarskoj) i dugotrajnim masovnim protestima i promenom Vlade (u Srbiji).

U tekućoj godini MMF predviđa stopu rastu od 3%, dok su Narodna banka (3,5%) i Ministarstvo finansija nešto optimističniji (3,6%). Do smanjenja MMF-ovih projekcija rasta došlo je usled nešto sporijeg rasta privatne potrošnje, usporavanja realizacije javnih investicija i nižeg priliva stranih investicija, kao i slabijoj eksternoj tražnji na strani izvoza.

Grafikon 2: Stopa rasta BDP-a u odabranim zemljama, u % BDP-a.

Izvor: MMF. World Economic Outlook

Poljoprivreda pogoršala pokazatelje na tržištu rada

Stanje na tržištu rada u Srbiji nije iskusilo značajnije promene, uz stopu nezaposlenosti od 8,2% (u EU iznosi 5,8%) i stopu aktivnosti u sivoj ekonomiji (11,9%) koje su na relativno niskom nivou. Stopa zaposlenosti stanovništva radnog uzrasta (15-64) iznosi 66,9% (EU 71,1%). Međutim, ovi pokazatelji su blago pogoršani u poređenju sa istim kvartalom 2024. godine usled pada formalne i naročito neformalne zaposlenosti u poljoprivredi.

Međutim, rodna nejednakost i uključivanje mladih na tržište rada ostaju problemi – procenat zaposlenih žena je niži u poređenju sa muškarcima (44,9% naprema 58,2%), dok je procenat nezaposlenih žena viši (9% naprema 7,5%). Stopa mladih koji nisu uključeni u obrazovanje, obuke niti tržište rada (NEET) iznosila je 23,4% (EU 9,2%).

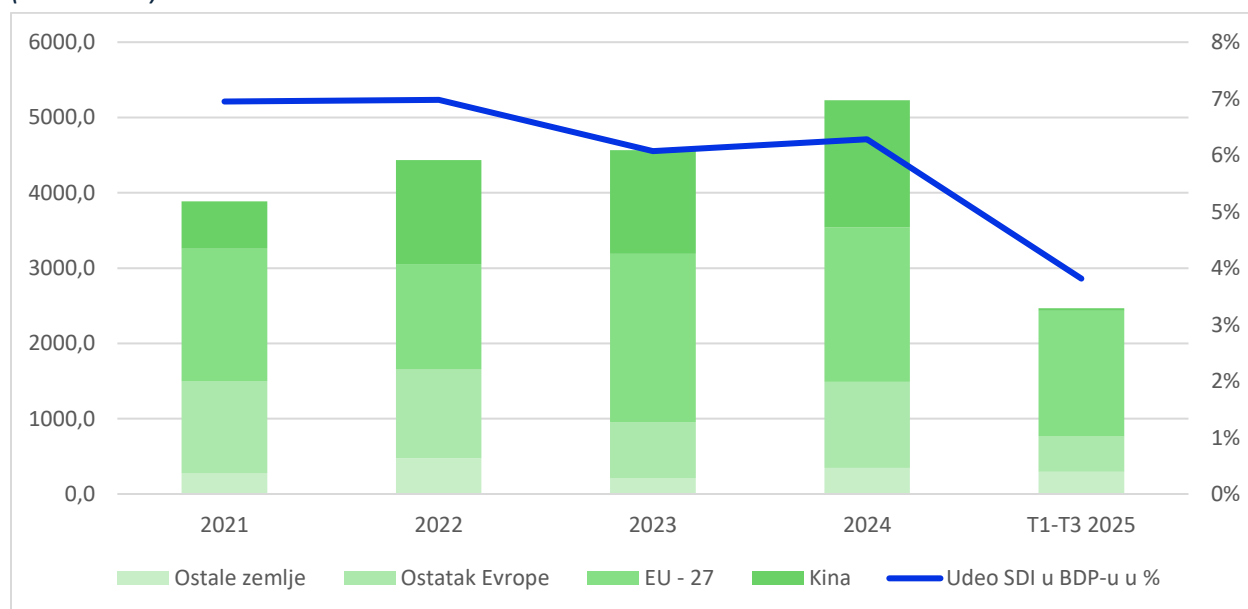
Prosečna neto plata u novembru 2025. godine iznosila je nepunih 112.000 dinara. Realan rast zarada u odnosu na prethodnu godinu je bio 8,2%, ali rast troškova rada ne prati rast produktivnosti privrede. Takođe je i sve veći disparitet između prosečne i medijalne zarade koja je u istom mesecu iznosila 86.702 dinara.

Sektor informisanja i komunikacija ostaje sektora sa najvišim platama u zemlji. Rast minimalne zarade od 10%, kao i zarada u javnom sektoru od 5% od januara 2026, kao i nedostatak kadrova na tržištu rada uticaće na dodatni rast zarada u privatnom sektoru tokom ove godine.

Smanjen priliv SDI

Do kraja trećeg kvartala 2025. godine, nivo SDI ostvario je tek polovinu zabeležene vrednosti za 2024. godinu, sa 3,8% BDP-a ili oko 2,5 milijarde evra. Posmatrano po zemljama porekla, najviše je smanjen priliv investicija iz Kine praćen prilivom investicija iz zemalja Evrope van EU, dok je nivo priliva SDI iz EU ostao na nivou približnom prethodnih godina.

Grafikon 3: Priliv SDI u Srbiju po zemljama porekla, u milionima evra (leva osa) i u % BDP-a (desna osa)

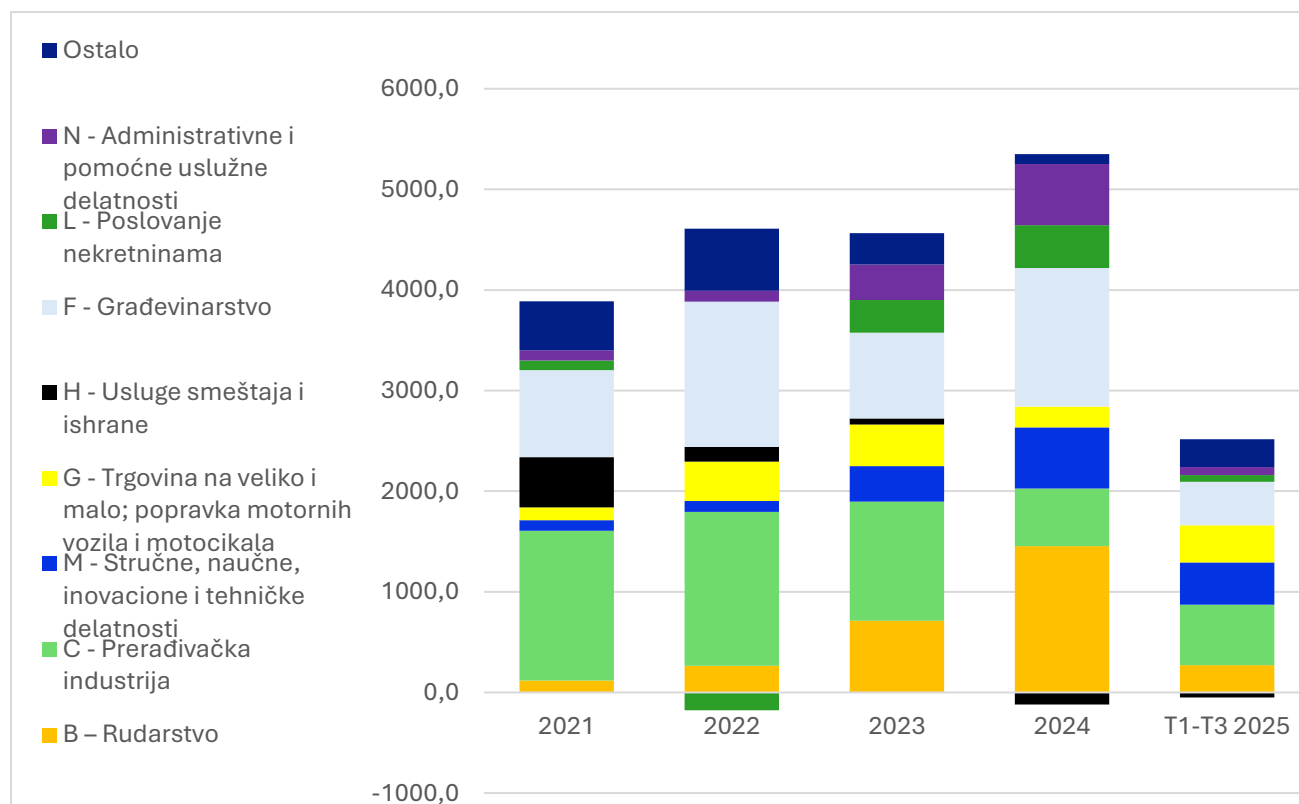
Izvor: Narodna banka Srbije

Posmatrano po granama, priliv SDI smanjen je prvenstveno u nerazmenjive sektore poput rudarstva (za 80%), građevinarstva (za 70%), poslovanja nekretninama i administrativnih i pomoćnih uslužnih delatnosti (po 85%). Istovremeno je blago povećan priliv u prerađivačku industriju (za 5%) i trgovinu na malo i veliko (za 80%).

U poređenju sa zemljama CEE8 regiona, Srbija je imala značajno veći priliv SDI u odnosu na BDP tokom prethodne 3 godine koji je iznosio oko 6% BDP-a. Ovako relativno visoke stope SDI, uz visoke javne kapitalne rashode, kompenzovali su značajno niže stope investicija domaće privrede.

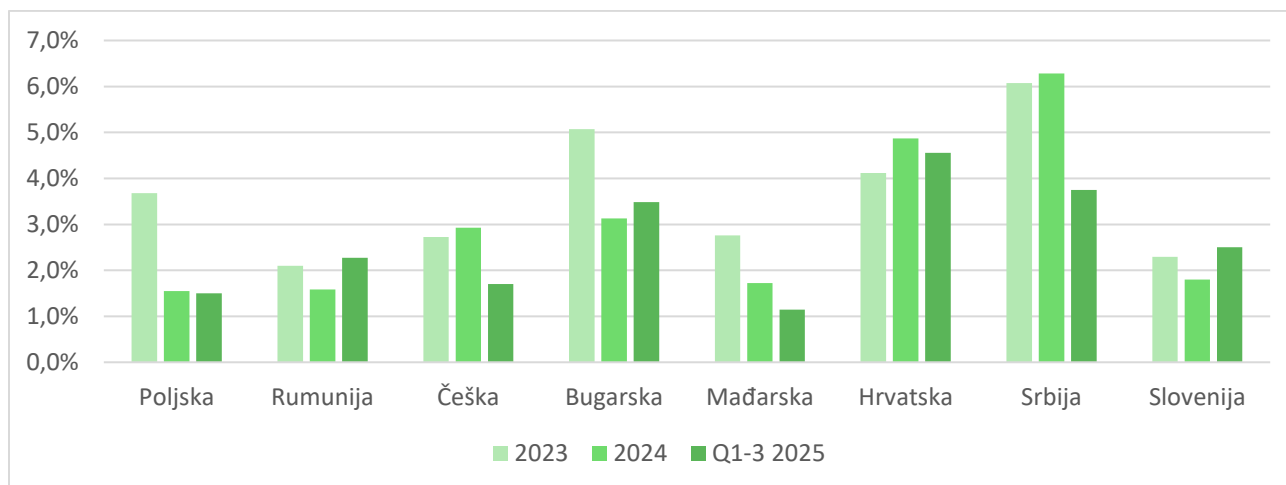
Međutim, ovakav razvojni model ima i svoje slabosti koje mogu da se ispolje u slučaju usporavanja priliva stranog kapitala, čije međunarodno kretanje može biti volatilno i pod uticajem faktora koji nisu pod kontrolom kreatora ekonomskih politika (poput promena u trgovinskim politikama drugih zemalja ili rastu međunarodnih političkih tenzija i slično). Srbija je uz Mađarsku i Češku iskusila pad priliva SDI tokom prva 3 kvartala 2025, dok su ostale zemlje zabeležile iste ili više prilive, mereno njihovim učešćem u BDP-u.

Grafikon 4: Priliv SDI u Srbiju prema delatnostima u milionima evra

Izvor: Narodna banka Srbije

Grafikon 5: Priliv SDI u posmatranim zemljama u % BDP-a

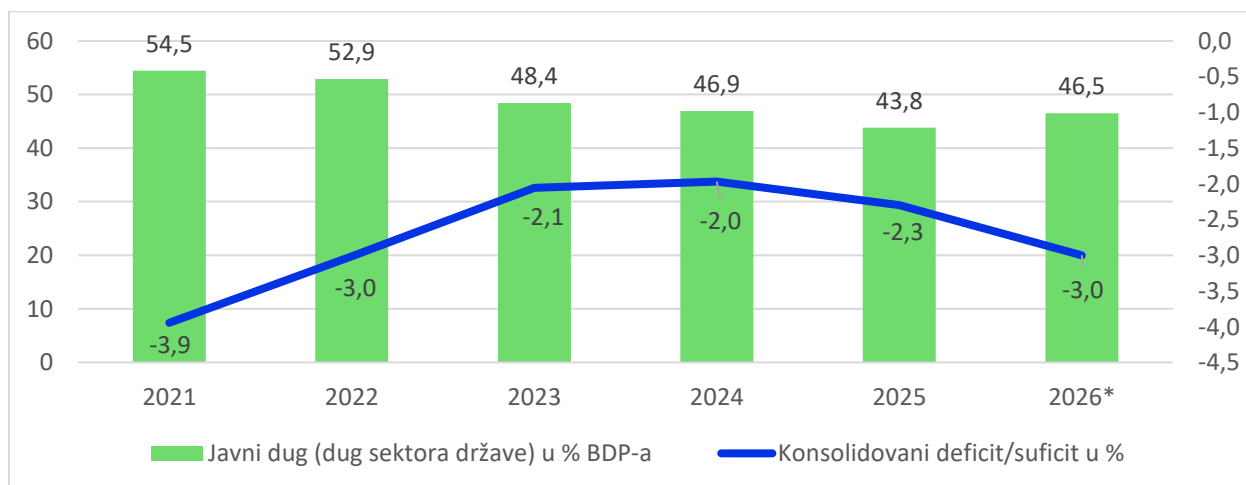

Izvor: Narodne banke posmatranih zemalja i Eurostat.

Javne finansije i dalje stabilne

Javni dug je stabilan i na nivou je ispod 50% od 2023. Ipak, Fiskalna strategija Ministarstva finansija predviđa blagi rast javnog duga tokom 2026. usled blagog rasta deficita koji bi trebalo da iznosi 3%, što je u skladu sa kriterijumima iz Mastrohta, usled visokih rashoda za javne investicije što je povezano sa investicionim programima vezanim za EXPO 2027.

Grafikon 6: Javni dug (leva osa) i deficit (desna osa) u % BDP-a

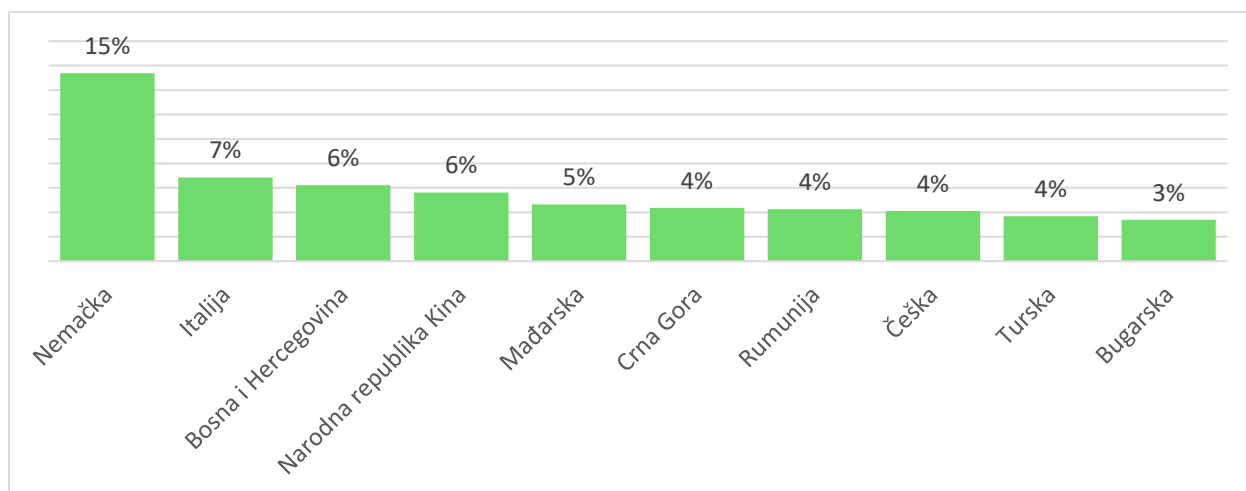

Izvor: Ministarstvo finansija i Fiskalna strategija

Otporna trgovina

Najveći spoljnotrgovinski partner Srbije i u 2025. godini bila je EU, dok su u manjoj meri to države članice CEFTA-e i Kina. Ubedljivo se izdvaja Nemačka u koju je bilo usmereno čak 15% srpskog izvoza i sa kojom je ostvaren suficit u trgovini. Izvoz je tokom 2025. rastao po stopi od 8.4% u odnosu na prethodnu godinu, dok je uvoz rastao po nešto nižoj stopi od 7,2% usled čega je zabeležen spoljnotrgovinski deficit od 8,8 milijardi evra. Mašine i transportni uređaji su grupa proizvoda koja se najviše izvozila po vrednosti iz Srbije u 2025. godini. Američke carine jesu pogodile srpski izvoz – dok je ukupan izvoz porastao 8.4% dotle je izvoz na tržište SAD smanjen za 6% ili 40 miliona evra.

Grafikon 7: Udeo top 10 izvoznih tržišta Srbije u ukupnom izvozu u 2025. godini

Izvor; Republički zavod za statistiku

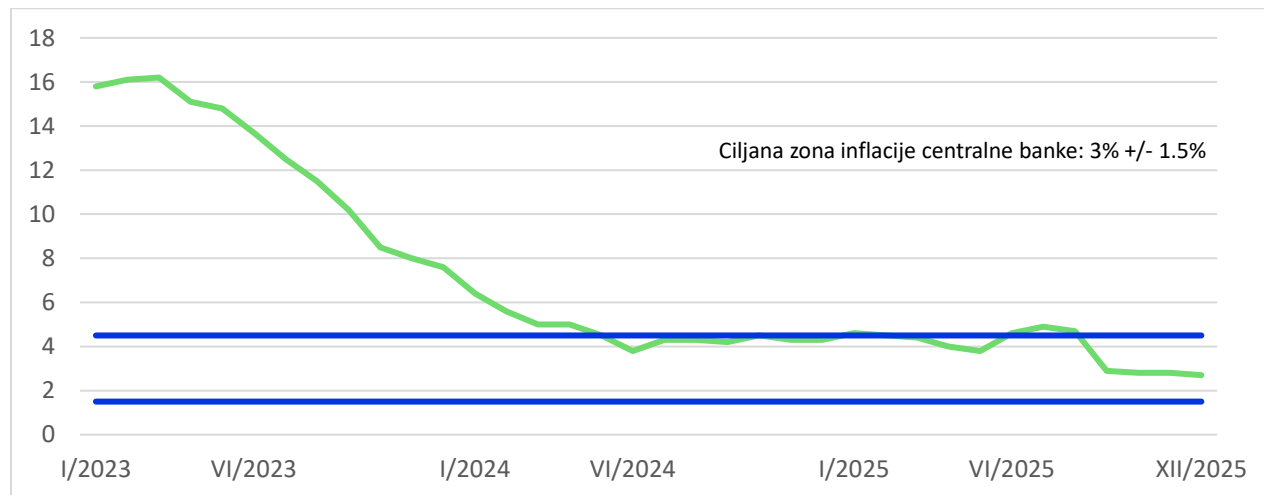
Smirivanje inflacije

Nakon smanjenja inflatornih pritisaka, rast cena značajno je usporio od polovine 2024, ali se potom nalazio na gornjoj granici ciljane vrednosti (oko 4,5%) da bi se krajem godine približila sredini koridora (3% međugodišnje).

Ovom usporavanju rasta cena doprinela je i administrativna mera ograničenja trgovačkih marži sa početka septembra prošle godine, međutim ova mera je isteći će krajem februara, što može da dovede do novog talasa rasta cena u maloprodaji, dok još nerešena situacija oko NIS-a može da dovede do rasta cena goriva.

Sa druge strane, prema podacima NBS, očekivanja privrede i finansijskog sektora o stopi inflacije za dve godine nalaze u okviru ili malo iznad gornje ciljane granice NBS i iznosi 5% i 3,3% pojedinačno, što je nepromenjen iznos od maja.

*Grafikon 8: Kretanje inflacije u Srbiji od 2023. do 2025. godine;
isti mesec prethodne godine = 100 (m/m-12)*

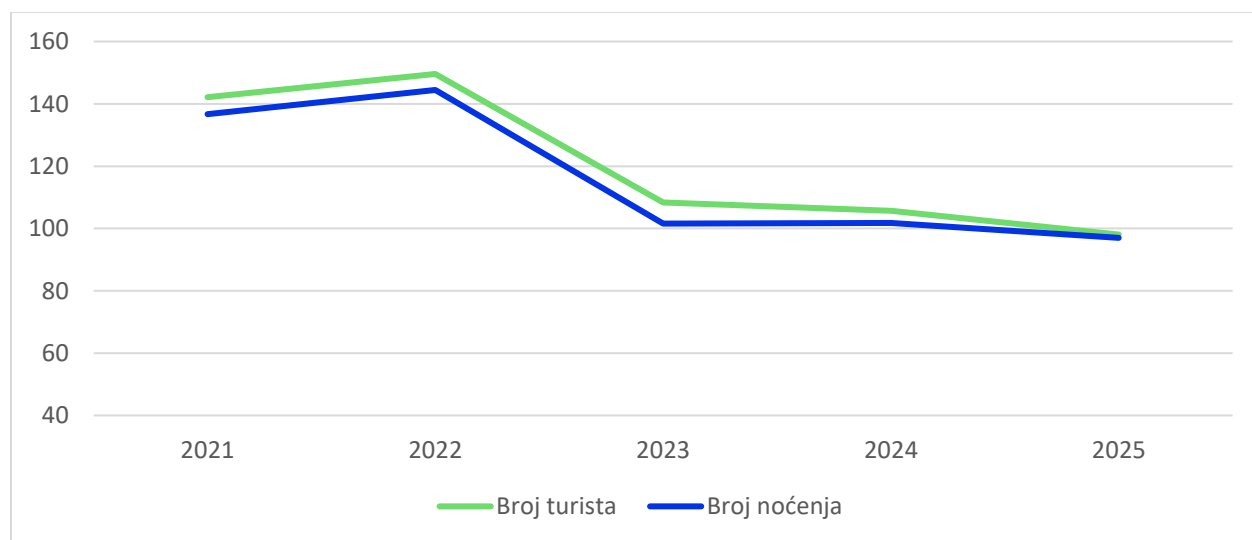
Izvor: Republički zavod za statistiku

Prilike za turizam

Nakon oporavka sektora turizma nakon pandemije Korvid-19 virusa, u apsolutnom iznosu zabeležene su rekordne brojke, ali tokom 2025. godine ostvaren je mali pad u odnosu na prethodnu godinu. Gotovo 4,5 miliona turista posetilo je Srbiju, a broj noćenja bio je malo viši od 12 miliona.

Nacrt Strategije razvoja turizma predviđa u srednjem roku povećanje broja noćenja turista za 4-6% godišnje u narednom srednjoročnom periodu, dok izgradnja novih kapaciteta za kongresni turizam povezan sa EXPO projektom može da poveća ponudu i utiče na dalji razvoj turizma.

Grafikon 9: Broj turista i noćenja u Srbiji u hiljadama); prethodna godina = 100

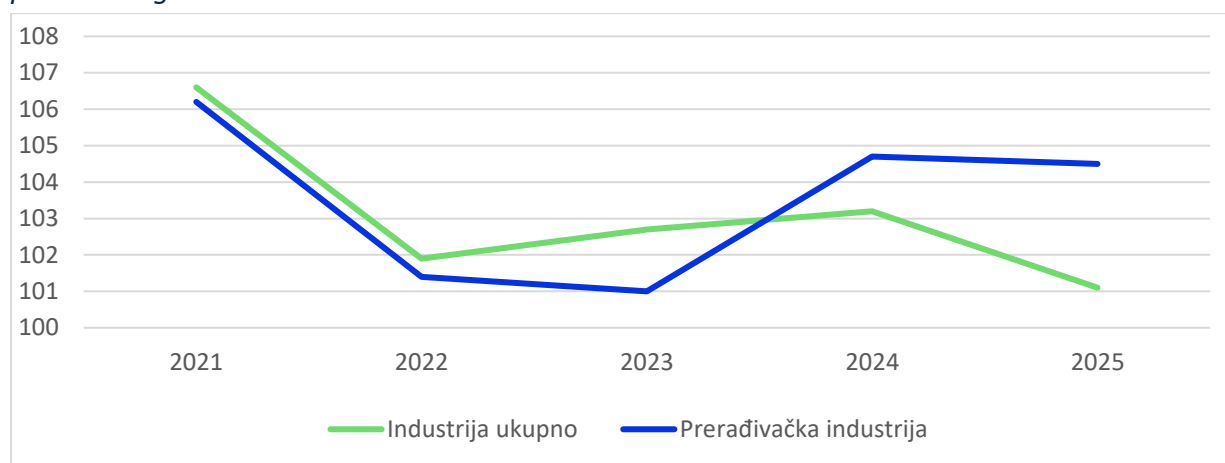
Izvor: Republički zavod za statistiku

Oporavak prerađivačke industrije

Industrija je zabeležila nisku stopu rasta u 2025. godini (1,1%) – najviše zbog pada u sektoru rudarstva, dok se prerađivačka industrija, koja zapošljava najveći broj radnika u industrijskom sektoru, nastavila oporavak započet 2023. godine (rast proizvodnje od 4,5%).

Pozitivna očekivanja da će se rast proizvodnje nastaviti u prerađivačkoj industriji naredne godine bazirana su na rastu Indikatora ekonomskog sentimenta (Economic Sentiment Indicator) u evrozoni, koji je u januaru porastao na 99,4 (što je najbliže njegovom dugogodišnjem proseku označenim sa 100 poena još od januara 2023). Međutim, veliki rizik predstavlja rešavanje pitanja preuzimanja ruskog udela u vlasništvu NIS-a i sa time povezanih sankcija SAD.

*Grafikon 9: Indeks industrijske proizvodnje i prerađivačke industrije u Srbiji;
prethodna godina = 100*

Izvor: Republički zavod za statistiku i Narodna banka Srbije. Napomena: podaci za 2025. godinu su zaključno sa krajem novembra

© NALED 2026

Ovu analizu je pripremio stručni tim Izvršne kancelarije uz podršku Vlade Kraljevine Švedske u okviru Projekta za odgovorno upravljanje. Analize, tumačenja i zaključci izneti u ovoj analizi ne moraju nužno odražavati stavove partnera koji su podržali njenu izradu. Svi naponi su učinjeni kako bi se osigurala pouzdanost, tačnost i ažurnost prikazanih informacija u ovoj analizi. NALED ne prihvata bilo kakav oblik odgovornosti za eventualne greške sadržane u analizi ili nastalu štetu, finansijsku ili bilo koju drugu, proistekle u vezi sa korišćenjem ove analize. Korišćenje, kopiranje i distribucija sadržaja ove analize dozvoljeni su isključivo u neprofitne svrhe i uz odgovarajuće naznačenje imena, odnosno priznavanje autorskih prava NALED-a.

ODRŽIVO
SAVESNO
EFIKASNO

Projekat za odgovorno upravljanje